

آیه‌های ماندگار

جلد سوم: موضوعات اجتماعی - سیاسی،

فقهی و اقتصادی

محمد الهیاری

سرشناسه: الهیاری، محمد، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور: آیه های ماندگار/ تألیف محمد الهیاری؛ گردآوری واحد تحقیقات و پژوهش مؤسسه مکتب القرآن ثارالله فارس.
مختصصات نشر: تهران: کتب قدسیان، ۱۳۹۰.
مصحف ظاهر: ۵ ج.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۲: دوره ۱؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۳: دوره ۲؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۴: دوره ۳؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۵: دوره ۴؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۶: دوره ۵.
وضعیت فهرست نویسی: فنیبا
مندرجات: ج. ۱. موضوعات اعتقادی - ج. ۲. موضوعات اخلاقی - تربیتی - ج. ۳. اجتماعی سیاسی - فقهی و اقتصادی - ج. ۴. موضوعات اعتلا، گروهها و ضوابط - ج. ۵. موضوعات تاریخی، پدیده های طبیعت و حیوانات، گوناگون.
موضوع: قرآن - بررسی و شجاعت
موضوع: اسلام - عقاید - جنبه های قرآنی
شناسه افزوده: مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله فارس، واحد تحقیقات و پژوهش
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ BPP53/4/172519
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۹۹۹۳۰

آیه های ماندگار

جلد سوم: موضوعات سیاسی - اجتماعی، فقهی و اقتصادی

تألیف و تحقیق: محمد الهیاری
گردآوری: واحد تحقیقات و پژوهش مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله فارس
ناشر: انتشارات کتب قدسیان
چاپ و صحافی: مجتمع چاپ قدسیان
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰
شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۲: دوره ۱؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۳: دوره ۲؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۴: دوره ۳؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۵: دوره ۴؛ ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۶: دوره ۵.
شابک جلد سوم: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۴۶۳-۲-۱-۶
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۴۸۰۰ تومان
قیمت دوره ۵ جلدی: ۲۲۰۰۰ تومان

همه حقوق محفوظ و متعلق به مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله است.

مراکز پخش:

۱) مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله
تهران: ۰۹۱۷۳۸۱۹۴۶۹
شیراز: ۰۹۱۷۱۸۲۵۴۱۷
۴- ۰۷۱۱۰۷۲۵۴۱۶۳
لاهر: ۰۷۸۲۰۵۲۲۱۷۴
۱۱۲- ۰۷۸۲-۵۲۲-۱۱۲
سامانه پیامک: ۰۷۲۲۷۴۴-۳۰۰

www.maktabalquran.ir
Email: info@maktabalquran.ir

۲) گروه چاپ و نشر قدسیان

قم/ میدان معلم/ کوچه ۲۲/ پلاک ۲۲
تلفن: ۰۲۵۱-۷۷۴۱۲۰۰
www.Qodsiyan.com

فهرست مطالب

آیه‌های ماندگار.....	۴	جلو نیافتادن از خدا و رسول.....	۷۹
فهرست مطالب.....	۵	جنگ، تارفع فتنه از عالم.....	۸۱
مقدمه.....	۷	چرخش روزگار.....	۸۳
پیش‌گفتار.....	۹	حج، مظهر مساوات.....	۸۵
● فصل اول: موضوعات اجتماعی - سیاسی.....		حفظ اسرار.....	۸۷
آدم‌کشی.....	۱۳	حکومت صالحان در زمین.....	۹۰
آزمایش با خیر و شر.....	۱۵	حکومت مستضعفان.....	۹۲
آزمایش مالی و جانی (آزمایش‌های الهی).....	۱۷	خشونت در جنگ با کفار.....	۹۴
آمادگی نظامی.....	۲۰	خیانت.....	۹۶
اختلاف و تفرقه.....	۲۳	روش شاهان.....	۹۹
اذان و دشمنی کفار.....	۲۵	سازش ناپذیری با کفار.....	۱۰۱
استقامت.....	۲۸	شایعه‌پراکنی (ارجاف).....	۱۰۳
اشاعه فحشاء.....	۳۰	صبر در میدان جنگ.....	۱۰۵
اصلاح و آشتی دادن.....	۳۳	عبرت از تاریخ.....	۱۰۷
اطاعت از خدا و رسول و اولوالامر.....	۳۵	عدالت.....	۱۰۹
اطاعت پیامبر، اطاعت خداست.....	۳۸	عدالت اجتماعی.....	۱۱۱
اقامه نماز.....	۴۰	غلبه اسلام بر ادیان دیگر.....	۱۱۴
امانتداری.....	۴۲	فرج بعد از شدت.....	۱۱۶
انفاق.....	۴۴	قرآن، منبع مستبر تاریخ.....	۱۱۸
ایام الله.....	۴۷	گمراه‌گرایی اهل کتاب.....	۱۲۰
بایکوت دین فروشان.....	۴۹	محبت الهی.....	۱۲۲
برکات، نتیجه ایمان و تقوی.....	۵۱	مسجدسازی.....	۱۲۴
بسیج برای جنگ.....	۵۴	مشورت.....	۱۲۷
بقاء حق و زوال باطل.....	۵۶	مقابله به مثل.....	۱۳۰
بقاء راه با مرگ رهبر.....	۵۸	میزان.....	۱۳۲
بیعت با خدا و پیامبر ﷺ.....	۶۰	نهی از منکر و حرام (وظیفه علما در برابر فساد).....	۱۳۵
پناهندگی مشرکین.....	۶۳	هجرت برای دین‌شناسی.....	۱۳۷
پیروزی جندالله.....	۶۵	● فصل دوم: موضوعات فقهی.....	
ترس منافقین از افشاگری قرآن.....	۶۷	ازدواج.....	۱۴۳
تسلیم در برابر حکم خدا و رسول ﷺ.....	۶۹	امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۴۶
تعطیلی ظالمانه مساجد.....	۷۲	اوقات نماز.....	۱۴۹
تعظیم شعائر.....	۷۴	اهمیت دادن به نماز.....	۱۵۱
تقیه.....	۷۶	بخشیدن مهریه.....	۱۵۴

۲۱۸.....	نماز.....	۱۵۷.....	تحریم شراب و قمار.....
۲۳۱.....	نماز جمعه.....	۱۵۹.....	حج.....
۲۳۴.....	نماز در حال مستی.....	۱۶۱.....	حد اطاعت از پدر و مادر.....
۲۳۶.....	نماز مسافر.....	۱۶۳.....	حد تهمت زنا (قذف).....
۲۳۹.....	وصیت.....	۱۶۵.....	حد دزدی.....
	● فصل سوم: موضوعات اقتصادی	۱۶۷.....	حرام‌ها.....
۲۳۵.....	أهن.....	۱۷۰.....	حرمت گوشت خوک و خون و مردار.....
۲۳۷.....	جزیه.....	۱۷۳.....	حفاظت از اموال یتیمان.....
۲۴۰.....	خمس.....	۱۷۵.....	ذبح شرعی.....
۲۴۳.....	درستی یمانه و ترازو.....	۱۷۷.....	روزه.....
۲۴۶.....	ربا.....	۱۸۰.....	زنا.....
۲۴۸.....	رشد عقلی و تصرف در اموال.....	۱۸۲.....	شراب.....
۲۵۰.....	رشوه.....	۱۸۵.....	طلاق.....
۲۵۳.....	رهن.....	۱۸۸.....	غناء.....
۲۵۶.....	زکات.....	۱۹۰.....	قبله.....
۲۵۹.....	صدقه.....	۱۹۳.....	قسم خوردن.....
۲۶۲.....	طفیان اقتصادی.....	۱۹۶.....	قصاص.....
۲۶۴.....	غنایم جنگی.....	۱۹۹.....	کفایت و هم‌شانی در ازدواج.....
۲۶۶.....	قرض الحسنه.....	۲۰۱.....	کیفر قتل عمدی انسان.....
۲۶۸.....	کسب و کار.....	۲۰۳.....	ماه‌های حرام.....
۲۷۰.....	گردش ثروت در جامعه.....	۲۰۶.....	مصرف زکات.....
۲۷۲.....	مهریه به بدهکار.....	۲۰۹.....	مهریه.....
۲۷۴.....	میانۀ روی در اتفاق.....	۲۱۱.....	میانۀ روی در صدای نماز.....
۲۷۶.....	فهرست سورهای قرآن به ترتیب الفبا.....	۲۱۳.....	نجس بودن مشرکین.....
۲۸۰.....	کتاب‌نامه.....	۲۱۵.....	نذر.....

مقدمه

بی‌شک تشکیل نهادهای قرآنی و مذهبی در سطح مناطق مختلف کشور نقطه عطفی در کارنامه درخشان نظام مقدس جمهوری اسلامی است که طی این مدت گامهای مفید و ارزشمندی از سوی این مراکز قرآنی جهت اشاعه فرهنگ غنی قرآن در سطح جامعه برداشته شده است. در این راستا مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله فارس از زمان شروع فعالیت (سال ۱۳۷۱) اساس فعالیت خود را با محوریت قرآن و عترت در دستور کار قرار داده است.

امید آنکه با استعانت از عنایات حضرت ولی عصر «عج» و همکاری همه دست اندرکاران امور قرآنی در این امر خطیر بیش از گذشته در استمرار و تداوم آن موفق باشیم. قرآن کریم لوح محفوظ الهی است که خداوند جهت به کمال رساندن انسان آن را توسط پیامبر عظیم الشان ﷺ برای انسان‌ها نازل فرموده است و انسان با مراجعه به قرآن کریم حقیقت دنیا و آخرت، حقیقت رابطه خود با خدای خویش و حقیقت ارتباط با انسان‌های جامعه را می‌یابد. امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «القرآن عهد الله الی خلقه؛ قرآن پیمان نامه خداوند با بندگانش است. لذا شایسته است هر مسلمانی همه روزه در عهدنامه خداوند نگاه و در آیات آن تدبّر نماید. قرآن کتاب تدبّر و اندیشیدن و کتاب عمل است و باید دستورالعمل‌های قرآن در رفتار و کردار یکایک ما نمود و ظهور داشته باشد. «مکتب القرآن ثار الله» در راستای تحقق این هدف و ایجاد زمینه انس و الفت هر چه

بیشتر با قرآن در میان اعضای تشکل‌های قرآنی و آشنائی آنان با موضوعات مختلف قرآن و آیات حیات بخش نورانی آن اقدام به تهیه و چاپ این اثر گرانبها نموده است که در این‌جا لازم است از معاونت پژوهشی مؤسسه جناب حجة الاسلام والمسلمین اللهیاری که با زحمات بی‌شائبه خود در تألیف این مجموعه ارزشمند سعی و تلاش وافری داشته‌اند صمیمانه تقدیر و تشکر بعمل آید.

امید آنکه با ارائه راه کارهای مناسب بتوانیم در جهت توسعه تعلیم دینی و قرآنی گام برداریم.

در انتظار ارائه راه کارها و پیشنهادات سازنده همه دوست داران به کلام وحی الهی می‌باشیم.

منصور برزگر

مدیر مؤسسه موقوفه مکتب القرآن نارالله فارس

پیش گفتار

انّ هذا القرآن يهدى للتي هي اقوم

نظر به این که در طول سالیان متمادی جهت تبلیغ به مناطق جنوب کشور، خصوصاً مؤسسه موقوفه مکتب القرآن ثارالله فارس و شعبات وابسته به آن مرکز در جنوب کشور (فارس و...) عزیزت نموده و از آن جاکه برنامه‌های مؤسسه حول محور قرآن (تخصصی حفظ) و عترت می‌چرخید، قشرهای مختلف جامعه اعم از محصل، کارمند، کارگر، خانم‌های خانه‌دار و... که علاقه‌مند به حفظ قرآن کریم بوده اما بنا به دلایلی از جمله عدم وقت و توان کافی و مشغله‌های زندگی و... توفیق حفظ را پیدا نمی‌کردند پیشنهاد طرحی می‌دادند که کاری کنید تا ما هم از قافله حافظان قرآن کریم عقب نمانیم و حداقل روزانه یک آیه را همراه با ترجمه و مفاهیم آن حفظ کنیم.

لذا با توجه به این امر و چندین سال سابقه برگزاری کلاسهای حفظ موضوعی جهت نوجوانان و جوانان عزیز و تجربه موفق آن بر آن شدیم تا کتاب حاضر را تحت عنوان آیه‌های ماندگار در پنج جلد با هدف ماندگاری و کاربردی کردن آیات در دل و جان خواننده تدوین نمائیم که در این مجموعه تلاش بر رعایت حال عموم اقشار جامعه بوده و تا حد توان سعی شده است که مطالب ساده و روان و از منابع کاملاً متقن و مستدل استفاده گردد. آیه‌های ماندگار در پنج جلد به شرح ذیل تدوین گردیده است:

● جلد اول: موضوعات اعتقادی (توحید و عدل، نبوت و امامت، معاد و قیامت)

● جلد دوم: اخلاقی - تربیتی

● جلد سوم: اجتماعی سیاسی، فقهی، اقتصادی

● جلد چهارم: اعلام، گروه‌ها و طوایف

● جلد پنجم: تاریخی، پدیده‌های طبیعت و حیوانات، گوناگون

در این مجموعه به بیش از پانصد موضوع قرآنی اشاره شده است که هر موضوع شامل

آیه، ترجمه، آدرس، تفسیر و نکته‌های ناب می‌باشد.

منابع

موضوعات: از کتاب هزار موضوع، هزار آیه حجة الاسلام والمسلمین استاد جواد

محدثی

ترجمه: آیه الله العظمی مکارم شیرازی (حفظه الله)

آدرس آیات: طبق رسم الخط عثمان طه

دیگر منابع و مأخذ به شرح ذیل است:

تفاسیر نمونه (۲۷ جلدی)، نور (۱۲ جلدی)، المیزان، نور الثقلین، صافی و کتب نفیس

نهج الفصاحة، نهج البلاغه، میزان الحکمه، اصول کافی، بحار الانوار، حیوة القلوب،

مجموعه کامل قصه‌های قرآن و قاموس قرآن و...

در پایان لازم می‌دانم از کلیه سرورانی که از تألیفات ایشان در تدوین این مجموعه

بهره برده‌ام به خصوص حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (حفظه الله) و فضلا و

دانشمندان همکار ایشان در نگارش تفسیر نمونه آقایان: محمدرضا آشتیانی، محمدجعفر

امامی، داود الهمامی، اسدالله ایمانی، عبدالرسول حسینی، سیدحسن شجاعی، سیدنورالله

طباطبایی، محمود عبداللّهی، محمد محمدی و حجة الاسلام والمسلمین قرائتی، و

هم‌چنین از مشوقانم حجج اسلام آقایان: راشد یزدی، کرباسی، اجرایی، قدسی، طباطبایی،

برزگر، پدر و مادرم، همسر و سایر عزیزان در معاونت پژوهشی مؤسسه موقوفه مکتب

القرآن ثارالله و مجمع طلاب جوان لامردی مقیم حوزه علمیه قم کمال تشکر و قدردانی را

داشته باشم.

امید است این گام برخاسته شده در راه اعتلای فرهنگ قرآن و عترت مورد رضایت

حضرت حق تعالی و عنایات خاصه امام عصریّه قرار بگیرد. ان شاءالله

شهر مقدّس قم

محمد الهیاری

اسفند ۱۳۸۸

www.ketab.ir

فصل اول

موضوعات اجتماعی - سیاسی
